

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS
PAREIGŪNAS

**Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento
dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio srityje
(nauja redakcija)**

(2010/C 66/01)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 286 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 8 straipsnį,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo, ypač į jo 41 straipsnį ⁽²⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

I. ĮVADAS

1. 2009 m. rugpjūčio 18 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Tarybos reglamento dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčio (PVM) srityje ⁽³⁾. Faktiškai pasiūlymu iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1798/2003 dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje, kuris jau yra ne kartą iš dalies pakeistas ⁽⁴⁾. Tačiau siekiant aiškumo ir kad būtų paprasčiau suprasti, Komisija nutarė pritaikyti

teisės akto išdėstymo nauja redakcija procedūrą, o tai reiškia, kad Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1798/2003 bus panaikintas, jei dabartinį pasiūlymą priims Taryba.

2. Taikant teisės akto išdėstymo nauja redakcija procedūrą, teisėkūros diskusija yra iš principo apribota, ir įmanomi tik esminiai pakeitimai, kuriuos pasiūlo Komisija, bei neliečiamos „nepakeistos nuostatos“ ⁽⁵⁾. Tačiau šioje nuomonėje Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP) nuodugniai aptars dabartinį reglamentą ir siūlomus to reglamento esminius pakeitimus. Tokia išsami analizė reikalinga tam, kad būtų įmanoma tinkamai įvertinti teisės akto poveikį duomenų apsaugai. EDAPP rekomenduos pakeitimus, kurie yra susiję ir su tokiais nepakeistomis nuostatomis. EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją atsižvelgti į šias rekomendacijas nepaisant to, kad teisės akto išdėstymo nauja redakcija procedūra yra gana ribota. Šiuo požiūriu EDAPP nurodo Tarpinstitucinio susitarimo dėl teisės aktų išdėstymo nauja redakcija procedūros 8 straipsnį, kuriame numatyta galimybė iš dalies pakeisti nepakeistas nuostatas.

3. Pasiūlymo teisinis pagrindas – EB sutarties 93 straipsnis, pagal kurį Taryba gali tvirtinti priemones netiesioginio apmokestinimo srityje. Taryba sprendimą priima vieningai remdamasi Komisijos pasiūlymu, prieš tai pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu. Teisinis pagrindas ir specialios procedūros taikymas nepasikeis ir įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.
4. Su EDAPP nebuvo konsultuotasi, nors tai yra numatyta Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalyje. Todėl ši nuomonė grindžiama to paties reglamento 41 straipsnio 2 dalimi. EDAPP rekomenduoja pasiūlymo preambulėje įrašyti nuorodą į šią nuomonę.

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ COM(2009) 427 galutinis, 2009 m. rugpjūčio 18 d.

⁽⁴⁾ OL L 264, 2003 10 15, p. 1.

⁽⁵⁾ Žr. 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sisteminio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo (OL C 77, 2002 3 28, p. 1).

5. EDAPP supranta, jog svarbu didinti kovos su tarpvalstybiniu sukčiavimu priemonių efektyvumą ir užtikrinti geresnį PVM surinkimą tarpvalstybinės veiklos atvejais. Nors keitimasis informacija, kuris yra administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu PVM srityje dalis, iš esmės yra susijęs su informacija apie juridinius asmenis, akivaizdu, kad taip pat tvarkomi su fiziniais asmenimis susiję duomenys. EDAPP pripažįsta, kad siekiant įgyvendinti šiuos tikslus būtina tvarkyti asmens duomenis. Tačiau EDAPP pabrėžia, kad tokių duomenų tvarkymas privalo atitikti Bendrijos duomenų apsaugos taisykles.
6. Ypač reikėtų atkreipti dėmesį į tuos atvejus, kurie yra susiję su tarpvalstybiniu keitimusi asmens duomenimis Europos Sąjungoje, kadangi tokiais atvejais tvarkoma daugiau duomenų, ir dėl to neišvengiamai sukuriama teisinis netikrumas duomenų subjektams: tai gali būti susiję su subjektais iš visų kitų valstybių narių, gali būti taikomi tų kitų valstybių narių nacionaliniai įstatymai ir jie gali siekti tiek skirtis nuo įstatymų, prie kurių yra įpratę duomenų subjektai, arba tie įstatymai gali būti taikomi teisinėje sistemoje, su kuria duomenų subjektas nėra susipažinęs.

7. Išanalizavęs teisinę sistemą, numatytą Reglamente (EB) Nr. 1798/2003, ir šiuo metu siūlomus pakeitimus, EDAPP daro išvadą, kad, nors esama kelių teigiamų elementų, įvykdyti ne visi reikalavimai, numatyti Bendrijos duomenų apsaugos taisyklėse.

8. Prieš išsamiau paaiškindamas šį požiūrį III dalyje (taikytinos duomenų apsaugos taisyklės) ir IV dalyje (išsami pasiūlymo analizė), EDAPP kitoje nuomonės dalyje pirmiausiai apžvelgs dabartinio pasiūlymo kontekstą, galiojančią teisinę sistemą ir siūlomus pakeitimus.

II. ES BENDRADARBIAVIMAS PVM SRITYJE

II.1. Kontekstas

9. Dabartinis pasiūlymas pateiktas po diskusijų ES lygiu, kurios oficialiai prasidėjo 2006 m. gegužės mėn., Komisijai pateikus Komunikatą dėl kovos su mokestiniu sukčiavimu vidaus rinkoje⁽¹⁾. Paraginta Tarybos ir Europos Parlamento, Komisija 2008 m. gruodžio mėn. paskelbė kitą Komunikatą dėl suderintos Europos Sąjungos strategijos, kuria siekiama geriau kovoti su sukčiavimu PVM⁽²⁾. Komunikate paskelbta

keletas bendros PVM direktyvos 2006/112/EB⁽³⁾ pakeitimų bei dabartinis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1798/2003 išdėstymas nauja redakcija.

10. Iki šiol Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1798/2003 buvo pagrindinis teisės aktas, skirtas administraciniam bendradarbiavimui pridėtinės vertės mokesčio klausimais. Tačiau remiantis Komisijos neseniai atliktu tyrimu, kuris paskelbtas 2009 m. rugsėjo 18 d., t. y. tą pačią dieną kaip ir dabartinis pasiūlymas, administracinio bendradarbiavimo tarp valstybių narių intensyvumas, siekiant išspręsti PVM slėpimo ir PVM sukčiavimo problemą Bendrijos viduje, laikomas nepatenkinamu⁽⁴⁾. Todėl pagrindinis dabartinio pasiūlymo tikslas – patikslinti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1798/2003 taip, kad padidėtų kovos su tarpvalstybiniu sukčiavimu priemonių efektyvumas ir būtų užtikrintas geresnis PVM surinkimas tarpvalstybinės veiklos atvejais.

II.2. Dabartinė bendradarbiavimo sistema: Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1798/2003

11. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1798/2003 ES įvedė bendrą valstybių narių kompetentingų institucijų administracinio bendradarbiavimo ir keitimosi informacija sistemą, kad sudarytų valstybėms narėms galimybę teisingai apskaičiuoti PVM. Reglamente pateiktas kompetentingų institucijų sąrašas ir valstybės narės įpareigojamos paskirti vieną centrinę ryšių įstaigą, kuri būtų atsakinga už kontaktus su kitomis valstybėmis narėmis administracinio bendradarbiavimo srityje.
12. Kompetentingos institucijos informacija tarpusavyje keičiasi trimis atvejais: informacija keičiamasi to paprašius, informacija keičiamasi be išankstinio prašymo (spontaniškas keitimasis), ir duomenys saugomi elektroninėje duomenų bazėje, kurią turi kiekviena valstybė narė ir prie kurios dalies kitų valstybių narių kompetentingos institucijos gali turėti tiesioginę prieigą.

13. Pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1798/2003 taip pat reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog asmenys, susiję su prekių tiekimu ir paslaugų teikimu Bendrijos viduje, turėtų galimybę gauti patvirtinimą, kad bet kurio nurodyto asmens PVM mokėtojo kodas tikrai galioja. Sistema, kuria naudojantis šie asmenys gali tai padaryti, vadinama „PVM informacijos mainų sistema“ (VIES).

⁽¹⁾ 2006 m. gegužės 31 d. Komisijos komunikatas dėl būtinybės kurti suderintą kovos su mokestiniu sukčiavimu gerinimo strategiją (COM(2006) 254).

⁽²⁾ Žr. 2007 m. gruodžio 4 d. ir 2008 m. spalio 7 d. Tarybos išvadas, 2008 m. rugsėjo 2 d. Europos Parlamento (2008/2033(INI)) rezoliuciją. Žr. 2008 m. gruodžio 1 d. Komisijos komunikatą COM(2008) 807.

⁽³⁾ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁽⁴⁾ 2009 m. rugpjūčio 18 d. ataskaita COM(2009) 428 dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1798/2003 taikymo.

14. Apskritai Reglamente nustatyta, kad informacija turėtų būti teikiama elektroninėmis priemonėmis. Todėl Komisija yra atsakinga už bendro ryšio tinklo ar bendros sistemos sąsajos (CCN/CSI) sukūrimą, tiek, kiek tai yra būtina tam, kad valstybės narės galėtų keisti informacija tarpusavyje. Valstybės narės yra atsakingos už savo nacionalinių sistemų sukūrimą tiek, kiek tai yra reikalinga keisti informacija naudojant CCN/CSI. Reglamente taip pat nustatytos taisyklės, taikytinos ryšių palaikymui su Komisija, vienu metu vykdomiems patikrinimams ir keitimuisi duomenimis, kuriuos yra pateikusių trečiosios šalys.
15. Neapibrėžta, kokios rūšies informacija kompetentingos institucijos gali keisti pateikusių prašymą arba spontaniškai. Reglamento (EB) Nr. 1798/2003 1 straipsnyje tik nurodyta „bet kokia informacija“, kuri gali padėti teisingai apskaičiuoti PVM. Elektroninėje duomenų bazėje laikomos PVM mokėtojų įregistruotų apmokestinamųjų asmenų sumuojamosios ataskaitos, kurios renkamos pagal bendrą PVM direktyvą. Šiose ataskaitose nurodyti įvairių apmokestinamųjų asmenų PVM mokėtojo kodai ir visa apmokestinamojo asmens tiekty prekių vertė. VIES leidžia patikrinti tik PVM mokėtojo kodo galiojimą.

II.3. Numatyti patobulinimų bendro pobūdžio apžvalga

16. Dabartiniu pasiūlymu Komisija numato padidinti esamo bendradarbiavimo veiksmingumą, nustatydama, kad kompetentingos institucijos būtų bendrai atsakingos už PVM pajamų apsaugą visose valstybėse narėse, skatindama kompetingas institucijas intensyviau keisti tarpusavyje informacija ir gerindama šios informacijos kokybę bei nuoseklumą ⁽¹⁾.
17. Geresnis valstybių narių keitimasis informacija tarpusavyje užtikrinamas apibrėžiant tuos atvejus, kuriais kompetentingos institucijos negali atsisakyti pateikti atsakymą į prašymą suteikti informaciją ar į prašymą dėl administracinio tyrimo, ir apibrėžiant tuos atvejus, kuriais informacija privaloma keisti spontaniškai ⁽²⁾. Be to, pasiūlyme taip pat nustatyti griežtesni terminai ir labiau akcentuojamas elektroninių priemonių naudojimas.
18. Elektroninėse duomenų bazėse esančios informacijos nuoseklumą siekiama padidinti nustatant, kokią informaciją

valstybės narės privalės laikyti savo nacionalinėse duomenų bazėse. Pasiūlymu taip pat sudaroma daugiau galimybių kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms naudotis tiesiogine automatine prieiga prie elektroninių duomenų bazių. Kitiems apmokestinamiesiems asmenims per VIES prieinama informacija papildyta nurodant asmens, kuris yra įregistruotas PVM mokėtoju ir turi PVM mokėtojo kodą, vardą ir pavardę bei adresą.

19. Pasiūlyme taip pat nurodyti atvejai, kuomet valstybės narės gali ir privalo atlikti daugiašalius tikrinimus. Be to, pasiūlymu sukuriama teisinis pagrindas įsteigti bendrą veiklos struktūrą, skirtą daugiašaliui bendradarbiavimui (*Eurofisc*). Ši sistema turėtų suteikti galimybę visoms valstybėms narėms greitai keisti tikslinga informacija, taip pat atlikti bendrą rizikos ir strateginę analizę.
20. Galiausiai pasiūlyme numatyta pareiga teikti grįžtamąją informaciją, o tai leidžia valstybėms narėms įvertinti keitimosi informacija efektyvumą.
21. Nemažai klausimų bus toliau analizuojami pagal komiteto procedūrą. Tie klausimai, pavyzdžiui, yra tokie: standartinių formų naudojimas, kai kompetentingos institucijos prašo pateikti informaciją; kaip turėtų būti organizuojamas grįžtamosios informacijos teikimo pareigos vykdymas; kriterijai, kuriais vadovaujantis sprendžiama, ar reikia keisti elektroninėje duomenų bazėje saugomus duomenis, taip pat, ar reikia keisti *Eurofisc*.

III. TAIKYTINOS DUOMENŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

22. Tais atvejais, kai tvarkomi asmens duomenys, reikėtų laikytis duomenų apsaugą reglamentuojančių Bendrijos teisės aktų. Duomenų apsaugos teisės aktuose „asmens duomenys“ yra plačiai apibrėžiami kaip „bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti nustatyta“ ⁽³⁾. Kaip teigta pirmiau, keitimasis informacija dabartiniame kontekste yra daugiausiai susijęs su juridiniais asmenimis. Tačiau ši informacija taip pat apims ir informaciją, susijusią su fiziniais asmenimis. Panašu, kad siūlomo Tarybos reglamento 1 straipsnio 1 dalyje vartojama sąvoka „bet kokia informacija“ apima ir daugiau papildomos informacijos apie fizinius asmenis, dirbančius juridiniams asmenims arba kitaip su jais susijusius (taip pat žr. toliau pateiktą 31 punktą).

⁽¹⁾ Pasiūlyme pateikti Reglamento (EB) Nr. 1798/2003 pakeitimai, kurie yra numatyti Tarybos reglamentu (EB) Nr. 143/2008 ir kurie bus taikomi nuo 2015 m. sausio 1 d. (OL L 44, 2008 2 20, p. 1). Šiais pakeitimais nustatomos taisyklės, susijusios su paslaugų teikimo vieta, specialiomis schemomis ir PVM mokesčio grąžinimo tvarka.

⁽²⁾ Žr. pasiūlymo aiškinamąjį memorandumą 4 psl.

⁽³⁾ Žr. Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio a punktą ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 2 straipsnio a punktą. Žr. 2007 m. birželio 20 d. 29 straipsnio darbo grupės nuomonę Nr. 4/2007 dėl „asmens duomenų“ sąvokos paaiškinimo (galima susipažinti: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2007/wp136_lt.pdf).

23. Valstybių narių atliekamą duomenų tvarkymą reglamentuoja nacionalinės taisyklės, įgyvendinančios Direktyvą 95/46/EB. Dabartiniame Tarybos reglamente (EB) Nr. 1798/2003 Direktyva 95/46/EB paminėta du kartus, t. y. 17 konstatuojamojoje dalyje ir 41 straipsnyje. EDAPP pažymi, kad šiose nuostatose Direktyva 95/46/EB paminėta tik dėl galimybės apriboti tam tikras ta direktyva garantuojamas teises. Minėtieji konstatuojamoji dalis ir straipsnis taip pat yra ir Komisijos pasiūlyme (kaip 35 konstatuojamoji dalis ir 57 straipsnis), tačiau jie bus šiek tiek pakeisti – šis klausimas bus išsamiau aptartas 49 punkte ir toliau. Šiame etape svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad Komisija siūlo įrašyti bendro pobūdžio sakinį 41 straipsnyje (naujas 57 straipsnis), kuriame nurodyta, kad „pagal šį reglamentą kaupiamai informacijai ir keitimuisi ja taikomos Direktyvos 95/46/EB įgyvendinimo nuostatos.“ EDAPP palankiai vertina tokį straipsnio papildymą ir ragina teisės aktų leidėją tokį teiginį įrašyti ir į konstatuojamąją dalį.

24. Nors Komisija tiesiogiai nedalyvauja kompetentingoms institucijoms keičiantis duomenimis, 51 straipsnio 2 dalis rodo, kad Komisija gaus „bet kokią turimą informaciją, susijusią su šio reglamento taikymu“, „statistinius duomenis“ ir „bet kokią kitą informaciją“, kuri gali padėti teisingai apskaičiuoti PVM, kaip nurodyta 1 straipsnyje⁽¹⁾. Kaip jau minėta 14 punkte, Komisija taip pat yra atsakinga už visus reikalingus CCN/CSI tobulinimus, kurie yra reikalingi, kad valstybės narės galėtų keisti informaciją (55 straipsnis). Kaip aiškėja iš 57 straipsnio 2 dalies, šiai pareigai vykdyti tam tikromis aplinkybėmis gali būti reikalinga prieiga prie informacijos, kuria keičiamasi per sistemą.

25. Vadinasi, Komisija tvarkys ir asmens duomenis. Todėl ji privalo laikytis duomenų apsaugos taisyklių, taikomų ES institucijoms ir organams, nustatytiems Reglamente (EB) Nr. 45/2001, ir būti EDAPP vykdomos priežiūros objektu. Siekiant aiškumo ir tam, kad būtų išvengta abejonių dėl reglamento taikymo, EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją įrašyti nuorodą į reglamentą konstatuojamosiose dalyse bei esminėje nuostatoje.

26. Jei tvarkomi asmens duomenys, pagal Direktyvos 95/46/EB 16 ir 17 straipsnius bei Reglamento (EB) Nr. 45/2001 21 ir 22 straipsnius reikalaujama, kad būtų užtikrintas duomenų tvarkymo konfidencialumas ir saugumas. Ką tik cituotame 55 straipsnyje nėra konkrečiai nurodyta, ar Komisija yra

atsakinga už CCN/CSI techninę priežiūrą ir saugumą⁽²⁾. Siekiant išvengti abejonių dėl atsakomybės už tokio konfidencialumo ir saugumo užtikrinimą, EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją aiškiau apibrėžti Komisijos atsakomybę šiuo atžvilgiu, labiau akcentuoti valstybių narių pareigas ir visa tai pateikti atsižvelgiant į Direktyvoje 95/46/EB ir Reglamente (EB) Nr. 45/2001 numatytus reikalavimus.

27. Aiškiau nurodyti, kas bus atsakingas už duomenų apsaugos taisyklių laikymąsi (duomenų apsaugos terminijoje tai vadinama „duomenų valdytoju“⁽³⁾), taip pat svarbu dėl Eurofisc sukūrimo. 35 straipsnyje paaiškinama, kad Eurofisc sudarys kompetentingi pareigūnai, kuriuos paskirs valstybių narių kompetentingos institucijos. Komisija užtikrins Eurofisc techninį, administracinį ir su veikla susijusį aptarnavimą. Dėl siūlomos struktūros iškyla klausimas, kokia duomenų apsaugos teisė taikytina (Direktyva 95/46/EB ar Reglamentas (EB) Nr. 45/2001), taip pat klausimas dėl atsakomybės už šių taisyklių laikymąsi. Ar Komisija ketina numatyti, kad už tai būtų atsakingos vien valstybės narės, ar kad jos būtų atsakingos drauge su Komisija, o galbūt atsakinga institucija bus Eurofisc, ar galbūt Eurofisc kartu su Komisija? EDAPP prašo Komisijos paaiškinti šiuos dalykus ir užtikrinti, kad būtų aiškiai nurodyta atsakomybė.

IV. IŠSAMI PASIŪLYMO ANALIZĖ

IV.1. Duomenų ir tikslo įvardijimas bei duomenų tvarkymo būtinybės užtikrinimas

28. EDAPP pažymi, kad pasiūlyme nepakankamai tiksliai nurodyta, kokiais duomenimis keičiamasi ir kokiais tikslais tai daroma. Be to, pasiūlyme nepakankamai užtikrinta, kad asmens duomenimis būtų keičiamasi tik tuomet, kai tai yra būtina. Tai matyti iš siūlomo Tarybos reglamento 1 straipsnio 1 dalies.

29. 1 straipsnio 1 dalyje nurodytas bendras reglamento tikslas – užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinių PVM įstatymų. Tai turi būti įgyvendinta bendradarbiaujant valstybės narėms ir valstybių narių kompetentingoms institucijoms

⁽¹⁾ Taip pat žr. 28 punktą ir toliau. Likusioje šios nuomonės dalyje visos nuorodos į konstatuojamąsias dalis ir straipsnius yra nuorodos į pasiūlymo konstatuojamąsias dalis ir straipsnius, nebent būtų nurodyta kitaip.

⁽²⁾ Žr. susijusius komentarus 2008 m. rugsėjo 16 d. EDAPP nuomonėje dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) sukūrimo (OL C 42, 2009 2 20, p. 1) 23 punktą ir toliau.

⁽³⁾ Žr. Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio d punktą ir Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 2 straipsnio d punktą. Abiejose nuostatose numatyta vieno asmens ar bendrai vykdomo valdymo galimybė („[...] vienas ar drauge su kitais [...]“).

keičiantis *bet kokia informacija, kuri gali padėti* teisingai apskaičiuoti PVM, taip pat stebėti, kad būtų teisingai taikomas PVM, ypač Bendrijos viduje vykdomų sandorių atveju, ir kovoti su sukčiavimu.

30. 1 straipsnio 1 dalis ne visiškai atitinka Bendrijos duomenų apsaugos taisyklėse numatytus reikalavimus, kadangi ji suformuluota pernelyg plačiai ir palieka pernelyg daug veiksmų laisvės. Tai sukuria pavojų, kad praktikoje bus iš esmės nesilaikoma taikomų duomenų apsaugos taisyklių.

31. Pirma, sąvoka „bet kokia informacija“ yra itin plati ir kelia neproporcingo keitimosi informacija pavojų. Kaip jau sakytą pirmiau, panašu, kad tai apima dar daugiau papildomos informacijos apie fizinius asmenis, dirbančius juridiniams asmenims arba kitaip su jais susijusius. Šiuo požiūriu EDAPP norėtų nurodyti nuostatas, kurios yra skirtos specialioms duomenų kategorijoms ir kuriose nustatytos specialios ir griežtesnės duomenų, susijusių su nusikaltimais, teistumu, administracinėmis sankcijomis ar teismo sprendimais civilinėse bylose, tvarkymo taisyklės⁽¹⁾.

32. Antra, tikslai, kuriais gali būti keičiamasi informacija, yra labai bendro pobūdžio, o tai prieštarauja reikalavimui, kad tikslas būtų tiksliai apibrėžtas ir aiškus⁽²⁾.

33. Trečia, pagal 1 straipsnio 1 dalį, informacija gali būti keičiamasi tuomet, kai ji „gali padėti“ kitos valstybės narės kompetentingai institucijai. Jei tai yra susiję su asmens duomenimis, tai prieštarauja reikalavimui, kad duomenys būtų tvarkomi tik tiek, kiek tai yra reikalinga nustatytam tikslui pasiekti⁽³⁾. Kadangi nėra aiškiai nustatyta, kokia asmenine informacija keičiamasi, ir aiškiai neįvardyti tikslai, bet kuriuo atveju neįmanoma įvertinti keitimosi informacija būtinybės.

34. Todėl, siekiant, kad toks keitimasis informacija atitiktų duomenų apsaugos reikalavimus, reikia tiksliau įvardyti tikslą ir nurodyti, kokios rūšies informacija galima keistis ar bus keičiamasi – bent jau nurodant svarbiausius dalykus ar kategorijas. Todėl taip pat turėtų būti užtikrinta, kad bus laikomasi būtinybės principo.

35. Vertindamas visą Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1798/2003 ir siūlomus jo pakeitimus EDAPP pažymi, kad nepateikta išsamesnės informacijos arba, geriausiu atveju, ji pateikta tik

iš dalies. EDAPP toliau išsamiau paaiškins šį požiūrį. Bus skiriamos skirtingos vykdomos duomenų tvarkymo operacijos: keitimasis informacija gavus prašymą, spontaniškas keitimasis informacija, kompetentingoms institucijoms suteikta galimybė susipažinti su informacija naudojantis elektronine duomenų baze, galimybė kitiems PVM mokėtojais įregistruotiems asmenims susipažinti su informacija (VIES) ir Eurofisc vykdomas duomenų tvarkymas.

Keitimasis informacija gavus prašymą

36. Keitimosi informacija gavus prašymą klausimu nėra pateikta jokios išsamesnės informacijos apie tai, kokios rūšies informacija keičiamasi, arba apie tikslus, kuriais yra keičiamasi informacija. 7 straipsnyje minima „1 straipsnyje nurodyta informacija“ ir teigiama, kad ji apima „visą informaciją, susijusią su konkrečiu atveju ar atvejais“. Pateikus prašymą dėl informacijos gali būti atliktas administracinis tyrimas. Be to, 9 straipsnyje nurodytas „bet kokios [...] susijusios informacijos“ perdavimas. Nepaaiškinta, kokios rūšies informacija tai galėtų būti. Nėra aiškiai įvardyti tikslai, kuriais duomenys gali būti tvarkomi, ir neminimas būtinybės reikalavimas.

37. EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją aiškiai nurodyti, kokios rūšies asmenine informacija gali būti keičiamasi, apibrėžti tikslus, kuriais galima keistis asmens duomenimis, ir įvertinti duomenų perdavimo būtinybę, arba bent jau užtikrinti, kad bus laikomasi būtinybės principo.

Spontaniškas keitimasis informacija

38. Dėl spontaniško keitimosi informacija nustatyta, kuriais atvejais valstybės narės kompetentinga institucija perduoda informaciją kitos valstybės narės kompetentingai institucijai. Apibrėžiant informaciją, kuria keičiamasi, vėl pateikta nuoroda į 1 straipsnio 1 dalį. 14 straipsnio 1 dalyje nurodomi šie atvejai:

1) manoma, kad apmokestinama bus paskirties valstybėje narėje ir kad kilmės valstybės narės pateikta informacija reikalinga paskirties valstybės narės kontrolės sistemos veiksmingumui;

2) valstybė narė turi pagrindo manyti, kad kitoje valstybėje narėje buvo pažeisti ar gali būti pažeisti PVM teisės aktai;

3) yra rizika, kad kitoje valstybėje narėje bus nesumokėti mokesčiai.

⁽¹⁾ Žr. Direktyvos 95/46/EB 8 straipsnio 5 dalį ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 10 straipsnio 5 dalį.

⁽²⁾ Žr. Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies b punktą ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalies b punktą.

⁽³⁾ Žr. Direktyvos 95/46/EB 7 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 5 straipsnį.

Nors šie atvejai, ypač antrasis ir trečiasis, vis tiek yra plataus masto, šiuos tris atvejus iš esmės būtų galima laikyti išsamesne informacija apie tikslus, kuriais keičiamasi duomenimis. Pirmuoju atveju netgi laikomasi būtinybės principo. Tačiau spontaniškas keitimasis informacija nėra taikomas tik šiais trimis atvejais. 15 straipsnyje nurodoma, kad visa 1 straipsnyje nurodyta informacija, kuri yra žinoma kompetentingoms institucijoms ir kuri „gali būti naudinga“ kitos valstybės narės kompetentingai institucijai, taip pat perduodama spontaniškai.

39. Iš tiesų siūlomais pakeitimais išplečiamos šiuo metu galiojančios nuostatos. Reglamento (EB) Nr. 1798/2003 18 straipsnyje nurodyta, kad *tikslios* informacijos, kuria turi būti keičiamasi spontaniškai, rūšys nustatomos taikant komiteto procedūrą. Komisija dabar siūlo išbraukti šią nuostatą.

40. EDAPP vėlgi primygtinai ragina teisės aktų leidėją nurodyti, kokios rūšies asmenine informacija gali būti keičiamasi, apibrėžti tikslus, kuriais galima keisti asmens duomenimis, ir įvertinti perdavimo būtinybę, arba bent jau užtikrinti, kad bus laikomasi būtinybės principo.

Galimybė susipažinti su duomenimis naudojantis elektronine duomenų baze

41. Informacijos, su kuria kompetentingos institucijos gali susipažinti naudojamosi elektronine duomenų baze, klausimu pasiūlyme tiksliau nurodoma, kokios rūšies informacija laikoma duomenų bazėje. 18 straipsnyje pateiktas informacijos, kuri turi būti saugoma ir tvarkoma elektroninėje duomenų bazėje, sąrašas. Nurodyta informacija, renkama pagal Direktyvą 2006/112/EB dėl PVM bendros sistemos – tai yra informacija, renkama pagal sumuojamąsias ataskaitas, ir informacija, kurią nacionalinės institucijos renka neįsisteigusiu apmokestinamųjų asmenų, teikiančių elektronines paslaugas kitiems neapmokestinamiesiems asmenims, registracijai. Kita duomenų bazėje saugoma ir tvarkoma informacija – duomenys apie asmenų, kuriems suteiktas PVM mokėtojo kodas, tapatybę, veiklą ar organizacinius aspektus ir keitimosi informacija, gavus prašymą ar spontaniškai, istorijos duomenys apie šiuos asmenis. Duomenų, kurie nėra renkami pagal PVM direktyvą, sąrašas ir išsami informacija apie juos tvirtinami taikant komiteto procedūrą.

42. Nuo 2015 m. sausio 1 d. į duomenų bazę taip pat bus įtraukiama informacija apie paslaugas teikiančius asmenis, be kita ko, duomenys apie šių asmenų apyvartą ir informacija apie tai, kaip šie asmenys laikosi jiems nustatytų

mokestinių prievolių, pavyzdžiui, duomenys apie pavėluotai pateiktas deklaracijas arba mokestines skolas (žr. 18 straipsnio 3 dalį).

43. 22 straipsnyje valstybės narės įpareigojamos suteikti kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms automatinę prieigą prie elektroninėje duomenų bazėje laikomos informacijos. Tikslai, kuriais kompetentingos institucijos galės naudotis duomenų baze, nėra išsamiau apibrėžti. Tokiu būdu pakeičiamas dabartinis reglamento tekstas, kuriame nustatyta, kad kompetentingos institucijos gali tiesiogiai susipažinti tik su tam tikra informacija ir „tik siekiant užkirsti kelią PVM teisės aktų pažeidimui“ ir tuo atveju, „jei mano, kad tai reikalinga [...] prekių įsigijimui Bendrijos viduje arba paslaugų teikimui Bendrijos viduje kontroliuoti“ (žr. galiojantį 24 straipsnį).

44. Išplečiant kompetentingoms institucijoms suteiktą galimybę turėti prieigą prie duomenų bazės, pasiūlymu padidinama su duomenų apsauga susijusi rizika. Tačiau, jeigu elektroninėje duomenų bazėje saugomų asmens duomenų kategorijų skaičius bus kiek įmanoma apribotas, duomenų apsaugos požiūriu neturėtų kilti problemos. Todėl EDAPP palankiai vertina tai, kad apibūdinami duomenų bazėse laikomi duomenys. Tačiau pasiūlyme tik nurodyta, kokią informaciją valstybės narės yra įpareigojamos saugoti duomenų bazėje, ir visiškai nenurodyta, ar į duomenų bazę galima įtraukti ir kitą informaciją ir ar kitos kompetentingos institucijos gali taip pat susipažinti su šia informacija. Todėl EDAPP rekomenduoja teisės aktų leidėjui aiškiai nurodyti, kad, kiek tai susiję su asmens duomenimis, į duomenų bazę neįtraukiami jokie kiti duomenys, arba bent užtikrinti, kad automatinė prieiga būtų suteikta tik prie minėtų kategorijų duomenų. Be to, EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją apibrėžti tikslus, kuriais gali būti suteikta tiesioginė prieiga prie duomenų bazių, ir užtikrinti, kad bus laikomasi būtinybės principo.

45. Dalyje dėl keitimosi duomenimis naudojantis elektroninėmis duomenų bazėmis taip pat pateiktos su duomenų kokybe susijusios taisyklės. 20 straipsnyje nurodyta, jog valstybės narės užtikrina, kad jų duomenų bazės būtų atnaujinamos, pilnos ir tikslios. 23 straipsnyje numatyti reguliarius informacijos patikrinimai, kad būtų užtikrinta duomenų bazėje laikomos informacijos kokybė ir patikimumas. Šie reikalavimai visiškai atitinka Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies d punkte ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytus duomenų kokybės reikalavimus. Be to, 20 straipsnyje nurodyta, kad taikant komiteto procedūrą apibrėžiami kriterijai, skirti nustatyti, kokie duomenų bazės pakeitimai nėra susiję, esminiai ar naudingi ir todėl jų nereikia daryti. EDAPP pabrėžia, kad šie kriterijai turėtų atitikti duomenų apsaugos reikalavimus (žr. taip pat toliau 57–59 punktus).

46. 19 straipsnyje teigiama, kad elektroninėje duomenų bazėje laikoma informacija saugoma *ne trumpiau kaip* penkerius metus nuo pirmųjų kalendorinių metų, kuriais buvo suteiktas leidimas susipažinti su informacija, pabaigos. Toks saugojimo laikotarpis visiškai nepagrindžiamas. Jeigu saugomi asmens duomenys, tai, kad minimalus laikotarpis nustatomas visiškai nenurodant būtinybės principo, pažeidžia duomenų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyto reikalavimo, kad duomenys neturėtų būti saugomi ilgiau nei būtina. Todėl EDAPP ragina iš naujo įvertinti šią nuostatą atsižvelgiant į įpareigojimą, numatytą Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies e punkte ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalies e punkte, ir nustatyti maksimalų saugojimo laikotarpį tuo atveju, kai saugomi asmens duomenys, numatant galimas išimtis tik išimtinėmis aplinkybėmis.

Informacija, su kuria galima susipažinti naudojantis VIES

47. Pasiūlymo IX skyriuje minima informacija, su kuria gali susipažinti apmokestinamieji asmenys. Kaip paaiškinta pirmiau 13 punkte, šiuo metu VIES suteikia galimybę apmokestinamiesiems asmenims gauti patvirtinimą, kad PVM mokėtojo kodas, kurį turintis asmuo Bendrijos viduje tiekė prekes ar teikė paslaugas arba jas gavo, tikrai galioja. Komisija siūlo įtraukti frazę, kurioje būtų nurodyta, kad tokio patvirtinimo siekiama tokių sandorių tikslu ir taip pat siekiant, kad pareiškėjui būtų suteiktas su PVM mokėtojo kodu susietas vardas ir pavardė (pavadinimas) bei adresas. EDAPP laikosi nuomonės, kad šios taisyklės atitinka duomenų apsaugos reikalavimus.

Eurofisc

48. Komisijos pasiūlymu sukuriamas teisinis pagrindas įsteigti bendrą veiklos struktūrą, skirtą daugiašaliam bendradarbiavimui (*Eurofisc*). Kuriant šią struktūrą siekiama sudaryti sąlygas greitam visų valstybių narių keitimuisi tikslinga informacija. Struktūra skirta tam, kad būtų sudaryta galimybė atlikti rizikos ir strategines analizes, kuriomis remiantis skatinamas daugiašalis keitimasis informacija. 36 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad struktūros specifinės keitimosi informacija nuostatos nustatomos taikant komiteto procedūrą. Skyriuje, pagal kurį turėtų būti sukurta struktūra, nėra jokios nuorodos į duomenų apsaugos reikalavimus. EDAPP norėtų pabrėžti, kad – išskyrus taikytinos teisės atveju, kaip aptarta pirmiau III dalyje – turėtų būti nurodyta naudojamos asmeninės informacijos rūšis, turi būti apibrėžti tikslai, kuriais bus tiriami asmens duomenys ir jais bus keičiamasi, ir turėtų būti užtikrinta, kad bus laikomasi būtinybės principo.

IV.2. Kiti su duomenų apsauga susiję aspektai

57 straipsnis. Tikslų apribojimo principas

49. Pasiūlymo XV skyriuje nustatomos keitimosi informacija sąlygos. Skyriuje išdėstytos nuostatos dėl praktinių aspektų,

susijusių su keitimusi informacija. Vienas straipsnis yra itin aktualus duomenų apsaugos požiūriu – būtent 57 straipsnis. Jame nurodyta, kad su informacija, kuria keičiamasi pagal reglamentą, dirbantiems asmenims taikomi įpareigojimai saugoti tarnybinę paslaptį. Nors 5 dalyje pateikta nuoroda į Direktyvą 95/46/EB (žr. toliau), nustatant įpareigojimą saugoti paslaptį neatsižvelgta į duomenų apsaugos taisykles. EDAPP rekomenduoja teisės aktų leidėjui 1 dalyje įrašyti nuorodą ir į duomenų apsaugą reglamentuojančius teisės aktus.

50. Atrodo, kad 57 straipsnio 1 dalyje nustatomas duomenų naudojimas kitais tikslais, nei tais, kurie buvo pirmiau nurodyti reglamente. Pagal 3 dalį aiškiai leidžiama naudoti informaciją „kitiems tikslams“, jei pagal institucijos, į kurią kreipiamasi, valstybės narės teisės aktus informaciją galima naudoti tokiems tikslams. Šiuo požiūriu EDAPP atkreipia dėmesį į tikslų apribojimo principą, nustatytą Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies b punkte ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalies b punkte. EDAPP pabrėžia, kad tuo atveju, kai naudojami asmens duomenys, šių duomenų iš esmės negalima naudoti kitais tikslais, nei tuo, kuriuo jie buvo surinkti, išskyrus atvejus, kai įvykdytos griežtos sąlygos pagal direktyvos 13 straipsnio 1 dalį arba reglamento 20 straipsnio 1 dalį (žr. taip pat toliau 51–53 punktus). Todėl EDAPP prašo teisės aktų leidėjo iš naujo įvertinti šią nuostatą atsižvelgiant į tikslų apribojimo principą, nustatytą Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies b punkte ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalies b punkte.

57 straipsnio 5 dalis. Tam tikrų konkrečių duomenų apsaugos teisių ir pareigų apribojimas

51. 35 konstatuojamoje dalyje nurodyta, kad šiame reglamente reikėtų numatyti galimybę apriboti tam tikras teises ir pareigas, nustatytas Direktyvoje 95/46/EB. Daroma nuoroda į tos direktyvos 13 straipsnio 1 dalies e punktą, kuriuo tokie apribojimai yra leidžiami. Pasiūlyme šioje konstatuojamoje dalyje taip pat nurodoma, kad šie apribojimai yra būtini ir proporcingi atsižvelgiant į galimą valstybių narių pajamų netekimą ir šios informacijos nepaprastą svarbą veiksmingai kovai su sukčiavimu.

52. Ši konstatuojamoji dalis išsamiau išdėstyta 57 straipsnio 5 dalyje. Nurodžius, kad visam reglamente nurodytam informacijos saugojimui ar keitimuisi ja taikomos Direktyvos 95/46/EB įgyvendinimo nuostatos (žr. 23 punktą pirmiau), toliau nurodyta, kad „siekdamos tinkamai taikyti šį reglamentą, valstybės narės apriboja Direktyvos 95/46/EB 10 straipsnyje, 11 straipsnio 1 dalyje, 12 ir 21 straipsniuose nustatytų teisių ir pareigų apimtį, kiek to reikia tos direktyvos 13 straipsnio e punkte nurodytiems interesams apsaugoti“. Nurodytuose straipsniuose numatyta duomenų valdytojo pareiga informuoti duomenų subjektą (10 ir 11 straipsniai), teisė gauti informaciją apie save

(12 straipsnis) ir nacionalinės duomenų apsaugos institucijos pareiga pildyti viešą duomenų tvarkymo operacijų registrą (21 straipsnis).

53. EDAPP pabrėžia, kad Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnio e punkte numatyta galimybė taikyti tam tikrų direktyvos nuostatų išimtis, ir jis turi būti tiksliai aiškinamas. EDAPP pripažįsta, kad tam tikromis aplinkybėmis būtų galima laikytis nuomonės, jog mokestinio sukčiavimo prevencijos ir nustatymo tikslu reikia laikinai netaikyti pareigos iš anksto informuoti duomenų subjektą ir taip pat laikinai netaikyti teisės susipažinti su informacija. Tačiau Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnyje reikalaujama, kad: 1) toks apribojimas būtų nustatytas „teisine priemone“ ir 2) apribojimas būtų „reikalinga apsaugos priemonė norint užtikrinti“ vieną iš išvardytų interesų. Dabartiniame siūlomos 57 straipsnio 5 dalies tekste neatsižvelgta į pirmąjį reikalavimą, kadangi nėra nuorodos į reikalaujamą teisinį pagrindą. Todėl EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją įrašyti šį reikalavimą 57 straipsnio 5 dalyje. Galima manyti, kad į antrąjį reikalavimą atsižvelgta frazėje „apimtį, kiek to reikia“. Tačiau siekiant nuoseklumo EDAPP rekomenduoja šią frazę pakeisti fraze „jeigu tai yra reikalinga priemonė“. Be to, EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją atmesti siūlomą papildomą 35 konstatuojamosios dalies sakinį, kuriame nurodyta, kad apribojimai yra būtini ir proporcingi, kadangi šis sakinytis yra pernelyg bendro pobūdžio ir nesuteikia papildomos teisinės vertės.

Skaidrumas

54. Direktyvos 95/46/EB 10 ir 11 straipsniuose numatyta duomenų valdytojo pareiga informuoti duomenų subjektą prieš surenkant duomenis arba, tuo atveju, jeigu duomenys gaunami ne iš duomenų subjekto, tuo metu, kai imamas užrašinėti duomenis. Galima manyti, kad šiomis nuostatomis išsamiau išdėstomas bendras skaidrumo principas, kuris yra vienas iš teisingo duomenų tvarkymo, kaip reikalaujama Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies a punkte, aspektų. EDAPP taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad pasiūlyme nėra kitų nuostatų, kurios reglamentuotų skaidrumo principą, pavyzdžiui, koku būdu plačioji visuomenė informuojama apie sistemą arba koku būdu duomenų subjektai bus informuojami apie duomenų tvarkymą. Todėl EDAPP primygtinai ragina teisės aktų leidėją priimti nuostatą, reglamentuojančią bendradarbiavimo ir paramos sistemų skaidrumą.

52 straipsnis. Keitimasis informacija su trečiosiomis šalimis

55. 52 straipsnyje numatyta galimybė keistis informacija su trečiosiomis šalimis. Jame nurodyta, kad „vadovaujantis vidaus teisės aktais, taikomais perduodant asmens duomenis trečiosioms šalims, pagal šį reglamentą gauta informacija gali būti perduota [...] trečiajai šaliai, jei dėl

to sutinka informaciją pateikusias kompetentingos institucijos“. EDAPP su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į tai, kad teisės aktų leidėjas žino specialias taisykles, taikomas keitimuisi asmens duomenimis su valstybėmis, kurios nėra ES narės. Siekiant aiškumo į tekstą būtų galima įrašyti aiškų nuorodą į Direktyvą 95/46/EB, kurioje būtų nurodyta, kad toks duomenų perdavimas turėtų atitikti nacionalines taisykles, įgyvendinančias Direktyvos 95/46/EB IV skyrių dėl asmens duomenų perdavimo trečiosioms šalims.

56. Pasiūlyme nurodytos tik valstybių narių kompetentingos institucijos. Neaišku, ar taip pat numatomas keitimasis (asmenine) informacija su trečiosiomis šalimis Europos lygiu. Šis klausimas yra glaudžiai susijęs su *Eurofisc* veiklai taikytinos teisės klausimais, kurie iškelti pirmiau III dalyje. Bendrijos institucijų ar organų vykdomas asmens duomenų perdavimas trečiajai šaliai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 45/2001 9 straipsnį. EDAPP prašo teisės aktų leidėjo patikslinti šį aspektą.

Komiteto procedūra

57. Pirmiau išdėstyta analizė rodo, kad yra keli su duomenų apsauga susiję klausimai, kurie bus išsamiau išdėstyti taisyklėse, priimtose taikant komiteto procedūrą, kaip nustatyta pasiūlymo 60 straipsnyje (žr. 41, 45 ir 48 punktus). EDAPP supranta praktinį tokios procedūros taikymo poreikį, tačiau norėtų pabrėžti, kad pagrindinės nuorodos į duomenų apsaugą ir garantijas turėtų būti nustatytos pagrindiniame teisės akte.
58. EDAPP norėtų akcentuoti, kad tuo atveju, jeigu išsamesnės taisyklės bus svarstomos taikant komiteto procedūrą, tai turėtų būti daroma atsižvelgiant į duomenų apsaugos reikalavimus, numatytus Direktyvoje 95/46/EB ir Reglamente (EB) Nr. 45/2001. Be to, EDAPP primygtinai ragina Komisiją įtraukti į šį procesą EDAPP ir paprašyti jo pateikti rekomendaciją, jeigu iš tiesų bus svarstomos su duomenų apsauga susijusios taisyklės. Pavyzdžiui, toks atvejis būtų *Eurofisc* sukūrimas (žr. 48 punktą).

59. Siekiant, kad pagal komiteto procedūrą priimant išsamesnes su duomenų apsauga susijusias taisykles būtų užtikrintas EDAPP dalyvavimas, EDAPP rekomenduoja teisės aktų leidėjui 60 straipsnyje įrašyti 3 dalį, kurioje būtų nurodyta: „kai įgyvendinimo priemonės yra susijusios su asmens duomenų tvarkymu, konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu“.

V. IŠVADA IR REKOMENDACIJOS

60. EDAPP supranta, kad svarbu didinti kovos su tarpvalstybiniu sukčiavimu priemonių efektyvumą ir užtikrinti geresnį PVM surinkimą tarpvalstybinės veiklos atvejais. Be to, EDAPP pripažįsta, kad siekiant įgyvendinti šiuos tikslus būtina tvarkyti asmens duomenis. Tačiau EDAPP pabrėžia, kad tokių duomenų tvarkymas privalo atitikti Bendrijos duomenų apsaugos taisyklės.

61. Išanalizavęs teisinę sistemą, numatytą Reglamente (EB) Nr. 1798/2003, ir šiuo metu siūlomus pakeitimus, EDAPP padarė išvadą, kad, nors esama kelių teigiamų elementų, įvykdyti ne visi reikalavimai, numatyti Bendrijos duomenų apsaugos taisyklėse.

62. Šioje nuomonėje EDAPP teisės aktų leidėjui rekomenduoja:

- Taikomų duomenų apsaugą reglamentuojančių Bendrijos teisės aktų klausimu – aiškiau apibrėžti atitinkamą valstybių narių, Komisijos ir *Eurofisc* atsakomybę už šių taisyklių laikymąsi.
- Kompetentingų institucijų keitimosi duomenimis gavus prašymą arba spontaniškai klausimu – nurodyti, kokios rūšies asmenine informacija gali būti keičiamasi, apibrėžti tikslus, kuriais galima keisti asmens duomenimis, ir įvertinti perdavimo būtinybę, arba bent jau užtikrinti, kad bus laikomasi būtinybės principo.
- Keitimosi duomenimis suteikiant tiesioginę prieigą prie elektroninių duomenų bazių klausimu – aiškiai nurodyti, kad, kiek tai susiję su asmens duomenimis, į duomenų bazę negali būti įtraukiami jokie kiti duomenys, nei jau apibrėžti duomenys, arba bent užtikrinti, kad automatinė prieiga būtų suteikta tik prie minėtų kategorijų duomenų. Ir, be to, apibrėžti tikslus, kuriais gali būti suteikta tiesioginė prieiga prie duomenų bazių, užtikrinti, kad bus laikomasi būtinybės principo, ir nustatyti maksimalų asmens duomenų saugojimo duomenų bazėje laikotarpį, numatant galimas išimtis išimtinėmis aplinkybėmis.

— Dėl 57 straipsnio (ir 35 konstatuojamosios dalies):

- 1 dalyje įrašyti nuorodą į duomenų apsaugą reglamentuojančius Bendrijos teisės aktus,
- iš naujo įvertinti 1 ir 3 dalis atsižvelgiant į tikslų apribojimo principą, nustatytą Direktyvos 95/46/EB 6 straipsnio 1 dalies b punkte ir Reglamento (EB) Nr. 45/2001 4 straipsnio 1 dalies b punkte,
- 5 dalyje įrašyti Direktyvos 95/46/EB 13 straipsnyje nustatytą reikalavimą, kad nurodytos pareigos ir teisės turėtų būti nustatytos teisine priemone,
- 5 dalyje frazę „apimtį, kiek to reikia“ pakeisti fraze „jeigu tai yra reikalinga priemonė“,
- atmesti siūlomą papildomą 35 konstatuojamosios dalies sakinį.
- Skaidrumo principo klausimu – priimti nuostatą, reglamentuojančią bendradarbiavimo ir paramos sistemų skaidrumą.
- Keitimosi duomenimis su trečiosiomis šalimis klausimu – 52 straipsnyje įrašyti aiškų nuorodą į Direktyvos 95/46/EB IV skyrių ir paaiškinti, ar numatoma, kad Bendrija ir (arba) *Eurofisc* keisis asmenine informacija su trečiosiomis šalimis.
- Pagal komiteto procedūrą priimtų taisyklių klausimu – 60 straipsnyje įrašyti 3 dalį, kurioje būtų nurodyta: „kai įgyvendinimo priemonės yra susijusios su asmens duomenų tvarkymu, konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu“.

Priimta Briuselyje 2009 m. spalio 30 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas